

VIHREÄN
SIIRTYMÄN
TUOTEKEHITYS

KONSTRUOINTIPROSESSI ja VAATIMUSLISTA

VIHREÄN
SIIRTYMÄN
TUOTEKEHITYS

KONSTRUOINTIPROSESSI

Pahl&Beitz:n mukaan

1. TEHTÄVÄNASETTELU

- Vaatimukset, reuna-ehdot, taustainformaatio => **vaatimuslista**

2. LUONNOSTELU

- Toimintorakenne, ratkaisuvaihtoehdot, ratkaisuskissaukset

3. KEHITTÄMINEN

- Tekninen laskenta, taloudellinen tarkastelu
- Konstruktiovariaatiot

PROTO(T)

4. VIIMEISTELY

- Lopullinen muotoilu ja mitoitus, valmistustekniikka
- Päätös sarjatuotteesta

1. TEHTÄVÄNASETTELU(n) selvennys

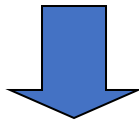
- Käytetään myös nimitystä ESISUUNNITTELU
- Informaation hankinta probleeman/kehitysidean ympäriltä
- Vaatimusten listaaminen
- Yleisten reunaehtojen toteaminen

VAATIMUSLISTA

- Vaatimuslista on luonnostelun lähtökohta

PÄÄTÖS

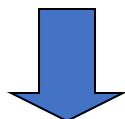
2. LUONNOSTELU

- Osa konstruointia, jossa määritetään ratkaisuvaihtoehto(ja)
- Abstrahointi = tehtävän hahmottaminen
- Toimintorakenteen laatiminen
- Vaikutusperiaatteiden hakeminen ja niiden yhdistely

- Ratkaisuehdotuksena/-sina voi/voivat olla esim:

- lohkokaavio
- kytkentäkaavio
- flow chart = vuokaavio
- konstruktioskissi

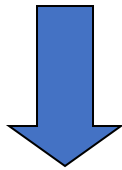
PÄÄTÖS

3. KEHITTÄMINEN

- Mittakaavaisen konstruktion laatiminen
- Teknis-taloudellinen arvio
- Parannetun konstruktion laadinta
- Muotoilun optimointi
- Lopullisen konstruktion lukkoonlyönti

PÄÄTÖS

4. VIIMEISTELY

- Yksittäisosien muotoilu ja optimointi
- Valmistusalueiden laadinta
- 0-sarjan/proton valmistus

ABSTRAHOINTI = TEHTÄVÄN HAHMOTTAMINEN

- Perinteisesti ideoitujen ratkaisuvaihtoehtojen epäkohtina ovat yleensä:
  - urautuneita optimiratkaisuja (riskit nollassa)
  - yleensä aikaavievästi konstruoitu jo pitkälle
- LUOVA AJATTELU !
ÄLÄ TYYDY PATENTTIRATKAISUIHIN !
- Vaatimuslistan asiasisällön tarkempi analysointi ja
- sen sisällön abstrakti formulointi
- Epätavallisten ja esim. luonnon analogisten probleemoiden tarkastelua

FORMULOI probleema/osaongelma uudelleen; esim.

- Älä pyri suunnittelemaan autotallin ovea **VAAN** etsi ratkaisua ongelmalle: ‘Mikä sallii auton jättämisen säältä suojaan ja varkailta varmaan talteen?’ tai
- Älä suunnittele kiilaliitosta **VAAN** etsi tarkoituksen-mukainen tapa liittää akseli ja pyörä toisiinsa vääntömomentin välittämiseksi eteenpäin tai
- Älä suunnittele pakkauskonetta **VAAN** keksi tapa, jolla tavara voidaan toimittaa riittävästi suojattuna perille.

VAATIMUSLISTA

- esitietona:

1. Vaaditut tavoitteet ja
2. Rajoitukset

• **VAATIMUSLISTAAN** listataan kohteelle:

1. VAATIMUKSET

- KIINTEÄT VAATIMUKSET
- VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

ja

2. TOIVOMUKSET

- Vaatimuslista on syytä ruotia läpi koko kehittämisprojektin organisaatiotahojen (johto, myynti, markkinointi, T&K, tuotanto, talous) kanssa => **sitouttaminen ja parannukset**
- Vaatimuslista **elää** tarvittaessa muuttuvien olosuhteiden mukaisesti (kuitenkin hyväksytys muutoksille)
- Vaatimuslista itse asiassa luo osaltaan tiettyjä osaprobleemoja ratkaistavaksi ja antaa siten **kehitystyölle lähtöalustan**

VAATIMUSLISTA

KIINTEÄT VAATIMUKSET (KV)

- vaatimuksia, jotka on täytettävä kaikissa tilanteissa.

Esim:

- toleranssit ($\phi 30H7$)
- suoritusarvot ($P_{\min} > 30\text{kW}$)
- laatu-/ympäristövaatimukset (ISO/TS 16949 tai ISO14001)

VÄHIMMÄISVAATIMUKSET (VV)

- vaatimuksia, joiden ylittäminen suotuisaan suuntaan on sallittu.

Esim:

- korkeampi hyötysuhde ($\eta > 65\%$ & $\eta_{\min} > 50\%$)
- alhaisempi melu ($L < 75\text{ dB}$ & $L_{\max} < 85\text{ dB}$)

TOIVOMUKSET (T)

- otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan
- lisäkustannus toiveen/-iden toteuttamisesta oltava kohtuullinen
- toiveet usein luokitellaan

Esim:

- myyvämpi pintamaali
- vähäisempi huollon tarve
- keskitetty ohjaus

- VAATIMUSLISTAN laatimisessa saatetaan soveltaa ao. tunnusmerkkilistaa:

PÄÄTUNNUS- MERKKI	ESIMERKKEJÄ
<i>Geometria</i>	Suuruus, korkeus, leveys, pituus, halkaisija, tilantarve, lkm, liittyminen, järjestys
<i>Kinematiikka</i>	Liikelaji, liikesuunta, nopeus, kiihtyvyys
<i>Voima</i>	Suunta, suuruus, es.tiheys, paino, kuorma, jäykkyys, jousto-om., resonanssi
<i>Energia</i>	Teho, hyötysuhde, häviöt, paine, lämpötila, jäähdytys, energian kulutus
<i>Aine</i>	Materiaalivirta, tarveaineet, kielletyt aineet, materiaalin kuljetus
<i>Signaali</i>	Tulo- ja lähtösuureet, signaalin muoto, näyttö, käyttö- ja valvontalaitteet
<i>Turvallisuus</i>	Turv.tekn., suojausjärjestelmät, alarit, ymp.turvallisuus
<i>Ergonomia</i>	Ihminen-kone-suhde, ohjaus, näkyvyys, valaistus, muotoilu

PÄÄTUNNUS- MERKKI	ESIMERKKEJÄ
<i>Valmistus</i>	Rajoittavat tehdastilat, suurin valmistettava kpl-koko, suosittu valm.menetelmä, työvälineet, laatu, toleranssit
<i>Tarkastus</i>	Mittaus- ja koestusmahdollisuudet, välineistö, erityismääräykset
<i>Asennus ja kuljetus</i>	Asennusta koskevat erityismääräykset ja –ohjeet, kokoonpano, asennus rakennuspaikalla, perustukset, lähetystapa
<i>Käyttö ja kunnossapito</i>	Meluttomuus, kuluminen, käyttöalue, käyttöpaikka, huollon helppous, huoltohenk. Lkm., tarkastus, vaihto, puhdistus, kunnossapito
<i>Kustannukset</i>	Sallitut valm.kustannukset, työkalu- ja mallikustannukset, investoinnit & kuoletus
<i>Toimitusaika</i>	Projektin loppumisajankohta, milestones-aikataulutus, lopputuotteen toimituspvm.

VAATIMUSLISTAESIMERKKI

AUTON NOSTOLAITE

#	KV/VV/T	VAATIMUS	TÄRKEYS
1. GEOMETRIA	1.1 KV	Oltava mitoiltaan autotallikäyttöön soveltuva Vain henkilöautokäyttöön tarkoitettu Helposti oltava varastoitavissa ilman suurta tilantarvetta	
	1.2 KV		
	1.3 KV		
2. KINEMATIikka	2.1 VV	Jokin erikseen listatuista nostotavoista oltava toteutettavissa	
3. VOIMAT / MOMENTIT	3.1 VV	Nosturin kyettävä nostamaan 1500 kg. Nostamiseen tarvittava käsivoima max. 150 N.	
	3.2 T		
4. ENERGIA	4.1 KV	Käyttöenergia lihasvoima	
5. AINE	5.1 KV	Teräs	
6. TURVALISUUS	6.1 KV	Nostetun auton alla työskentely oltava turvallista: - ylhäälläpysyminen varmistettu - kiinnitys autoon ei saa irrota - tuenta maahan/lattiaan/... oltava riittävän laaja - autoon päästävä nousemaan sen ollessa ylhäälläkin.	
7. VALMISTUS	7.1 KV	Ei hiontaa vaativia osia => lisäkustannus Puristimien käyttö sallittu Levyaksuuden maksimi 8 mm. Yksinkertainen rakenne	
	7.2 T		
	7.3 KV		
	7.4 T		
8. TARKASTUS	8.1 KV	Nosturin koestaminen yli 2t painavalla autolla	
9. KULJETUS	9.1 T	Nosturia pystyttävä kuljettamaan auton sisällä.	
10. KÄYTTÖ	10.1 VV	Nosturin paino alle 50 kg. Yksittäisten osien max.paino 20 kg. Valmisteluihin ja nostoon kuluva aika max. 5 min.	
	10.2 VV		
	10.3 VV		
11. KUNNOSSAPITO	11.1 KV	Ei huoltotarvetta	

Valmistuskustannukset max. 20€/kpl
(vuosivolyymille 2000 kpl/vuosi).
Ei kone- eikä rakennusinvestointeja.